

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 31 sierpnia 2022 r.

NK-KSE.431.1.28.2021.MJ

Pan
Mariusz Marek
Wójt Gminy Stara Kamienica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 14 maja 2021 r. do 2 lipca 2021 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennego upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 maja 2021 r. nr: NK-KSE.0030.62.2021.MJ oraz NK-KSE.0030.63.2021.MJ, kontrolerzy z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu:

- Magdalena Janiszewska – starszy inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego),
- Karol Pieprz – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego),

przeprowadzili w Urzędzie Gminy Stara Kamienica (ul. Kamienicka 11, 58-512 Stara Kamienica) kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³ – zwanej dalej „u.d.o.”, ewidencji ludności na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności⁴ – zwanej dalej „u.e.l.” oraz zmiany imion i nazwisk, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska⁵. Przy czym w toku kontroli stwierdzono, że organ w okresie objętym kontrolą nie wydał żadnej decyzji o zmianie imienia i nazwiska, w związku z powyższym przedmiotowe zagadnienie nie zostało poddane kontroli.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 21 grudnia 2020 r. przez Wicewojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2021 r. nr NK-KE.430.11.2020.DD.

---

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz.U. z 2019 r. poz.1464.

³ Dz.U. z 2021 r. poz. 816 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2021 r. poz. 510 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2020 r. poz. 707.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

1. ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, tj.:
  - realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
  - udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej zwany RDO) oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi,
2. ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:
  - prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
  - terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
  - udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli dla wszystkich kontrolowanych zagadnień.

W związku z wydaniem w dniu 20 marca 2020 r. rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii⁶ od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania (§ 1), w toku niniejszej kontroli nie przeprowadzono jakichkolwiek czynności kontrolnych w siedzibie jednostki kontrolowanej. Komunikacja pomiędzy kontrolerem a kontrolowaną jednostką odbywała się przy pomocy platformy e-PUAP, poczty elektronicznej oraz innych środków porozumiewania się na odległość.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Mariusz Marek - Wójt Gminy Stara Kamienica. Sprawy z kontrolowanego zakresu prowadzone były przez Panią M... D... – inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Realizację przez Wójta Gminy Stara Kamienica zadań z zakresu administracji rządowej oceniono:

- ***pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie dowodów osobistych,***
- ***negatywnie w zakresie ewidencji ludności.***

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Kontroli poddano 30 kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych o następujących seriach i numerach: DBF....., DBF....., DBE....., DBD....., DBE....., DBD....., DBH....., DBD....., DBE....., DBD....., DBF....., DBF....., DBD....., DBF....., DBH....., DBE....., DBF....., DBF4....., DBE....., DBE....., DBH....., DBF....., DBE....., DBF....., DAZ....., DBG....., DBH....., DBA....., DBC....., DBE.....

Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 ust.

---

⁶ Dz. U. poz. 491 ze zm.

2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych⁷, w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁸ lub w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 stycznia 2020 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁹.

W wyniku kontroli ustalono, iż do większości wniosków została załączona prawidłowa fotografia, odzwierciedlająca, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o. oraz § 7 r.d.o. i § 6 r.w.d.o. Wyjątek stanowi sprawa DBE..... gdzie fotografia osoby ubiegającej się o dowód osobisty nie jest w pozycji frontальной, co stanowi naruszenie § 6 ust. 1 pkt. 2 r.w.d.o. Z przedstawionych akt sprawy nie wynika, aby organ podjął działania zmierzające do wezwania wnioskodawcy, celem dostarczenia prawidłowej fotografii. Powyższe stanowi naruszenie wskazanego przepisu.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż wniesione do organu wnioski o wydanie dowodu osobistego były kompletne i złożone zostały na obowiązującym w dniu składania wniosku wzorze.¹⁰

Stwierdzono również, iż na większości wniosków złożonych do organu znajdowała się, zgodnie z § 9 ust. 4 r.d.o. oraz § 8 ust. 4 r.w.d.o. – stosowna adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (na podstawie dotychczasowego dowodu osobistego, dostępnych rejestrów publicznych lub innych dokumentów zawierających fotografię, przedłożonych przez osobę, która ubiega się o wydanie dowodu osobistego). W sprawie DBA..... wniosek był składany w postaci elektronicznej i tożsamość wnioskodawców została potwierdzana przy odbiorze dowodu osobistego w formie adnotacji na formularzu odbioru. Wniosek o wydanie dowodu osobistego złożony został w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem platformy ePUAP, według wzoru określonego w załączniku nr 3 do r.w.d.o.

Zgodnie z art. 25 ust 2 u.d.o, w 5 sprawach w imieniu dziecka wniosek o dowód osobisty złożył rodzic.¹¹ Na formularzu o wydanie dowodu osobistego znajduje się informacja o ustaleniu danych rodzica składającego wniosek, lecz brak jest adnotacji wskazującej na sposób ustalenia tożsamości małoletniej osoby ubiegającej się o wydanie dowodu (wyjątek stanowi koperta dowodowa DBD.....), co stanowi naruszenie § 8 ust. 4 r.w.d.o. Przytoczony przepis wskazuje, iż organ gminy na wniosku odnotowuje w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, a w przypadku elektronicznego wniosku, adnotacje o sposobie ustalenia tożsamości odnotowuje się na formularzu odbioru dowodu osobistego. Zgodnie z § 8 ust. 1 r.w.d.o lub § 9 ust. 1 r.d.o. tożsamość można ustalić na podstawie dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego lub zgodnie z § 8 ust. 2 r.w.d.o lub § 9 ust. 2 r.d.o., organ gminy

---

⁷ T.j. Dz.U. z 2021, poz. 816 ze zm., zwana dalej: „u.d.o”.

⁸ Dz.U. z 2015 r. poz. 212, obowiązujące do 11 stycznia 2020 r., zwane dalej: „r.d.o.”.

⁹ Dz.U. z 2020 r. poz. 31, obowiązujące od 12 stycznia 2020 r., zwane dalej „r.w.d.o.”.

¹⁰ Wniesione do dnia 11 stycznia 2020 r.: DBC246848 oraz DAZ243265 - na wniosku stanowiącym zał. nr 2 do r.d.o.

¹¹ DBE499770, DBD411526, DBE211983, DBE964858, DBC246848.

może zidentyfikować osobę na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych. Tożsamość osoby organ gminy może również potwierdzić na podstawie innych dokumentów zawierających fotografię, przedłożonych przez osobę, która ubiega się o wydanie dowodu osobistego.

Odbiór dowodu osobistego był dokonywany osobiście w siedzibie organu gminy (art. 30 ust. 1 u.d.o.). W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, dowód odbierał rodzic, zgodnie z § 11 ust. 2 r.w.d.o. Odbiór dokumentu tożsamości był każdorazowo potwierdzany na odpowiednim formularzu, zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 u.d.o. oraz § 11 ust. 1 i § 12 ust. 1 r.w.d.o.

W przypadkach, w których powodem ubiegania się o wydanie dowodu osobistego była utrata dowodu (DBE....., DBD....., DBH.....), w przekazanych do kontroli kopertach dowodowych znajdują się stosowne *formularze zgłoszenia utraty/uszkodzenia dowodu osobistego*. Zgodnie z art. 47 ust 5 u.d.o oraz § 18 ust. 1 r.w.d.o posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia w organie gminy utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. Rzeczone zaświadczenia wraz z potwierdzeniem odbioru znajdują się w kopertach dowodowych.

W toku kontroli ustalono, że dokumentacja związana z dowodami osobistymi zgrupowana jest w kopertach dowodowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, zgodnie z art. 62 ust. 3 u.d.o.

[dowód: akta kontroli str. 468-600, 616-621]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Kontroli poddano 4 postępowania z zakresu udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi¹².

Na tej podstawie stwierdzono, co następuje.

We wszystkich sprawach wnioski zostały złożone na właściwych formularzach, zgodnie z § 1 pkt 1 i 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi¹³. W toku kontroli stwierdzono, że wszystkie wnioski były kompletne.

Na wszystkich wnioskach widnieje potwierdzenie ich wpływu do organu, zgodnie z § 42 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej, będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady

---

¹² SO.DO.5345.2.2020, SO.DO.5345.1.2021, SO.DO.5345.2.2021, SO.DO.5345.4.2021.

¹³ T.j. Dz.U. z 2015, poz. 1604.

Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁴.

We wszystkich sprawach udzielono odpowiedzi zgodnej z zakresem żądania wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykazał uprawnienia do ich otrzymania. Organ kontrolowany zrealizował sprawy terminowo, a odpowiedzi zostały doręczone wnioskodawcom. Na marginesie należy zaznaczyć, że we wszystkich sprawach, w pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych z dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, powołano nieaktualny publikator ustawy o dowodach osobistych. Organ administracji publicznej powinien podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu, gdyż umożliwia to stronom pełną identyfikację przepisu.

W toku kontroli stwierdzono, że w aktach sprawy znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru, co potwierdza wysłanie dokumentów. Wyjątkiem jest sprawa SO.DO.5345.2.2020, gdzie zgodnie z wyjaśnieniami z dnia 23 czerwca 2021 r., wskazano: „zwrotne potwierdzenie odbioru nie figuruje w aktach, ponieważ po dostarczeniu korespondencji wnioskodawcy, nie zostało zwrócone do tut. urzędu.” Jednakże zauważyć należy, że na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy nie zamieszczono informacji co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne), mimo obowiązku wynikającego z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że wszystkie wnioski nie podlegały opłacie za udostępnienie danych dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, na podstawie art. 75 ust. 4 u.d.o.

W badanych sprawach, w odpowiedziach na wnioski, w nagłówkach stosowano prawidłowe oznaczenie organu udostępniającego dane tj. Wójta Gminy Stara Kamienica i zostały one prawidłowo podpisane przez uprawnione osoby.

[dowód: akta kontroli str.: 601-613]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **pozytywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Stara Kamienica zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych w zakresie dowodów osobistych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

---

¹⁴ Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm. (dalej: Instrukcja kancelaryjna).

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie

W kontrolowanym okresie wydano 3 decyzje administracyjne, wszystkie zostały poddane kontroli. Dwie spośród ww. spraw zakończono umorzeniem postępowania (SO.5343.10.2019, SO.03.5343.3.2020). W jednym przypadku organ wydał decyzję w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego (SO.03.5343.2.2020).

W toku kontroli stwierdzono, iż organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym. We wszystkich sprawach, w których było wymagane uiszczenie opłaty skarbowej, do akt załączony został dokument potwierdzający jej wpłatę w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej¹⁵.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż w poddanych kontroli sprawach, na każdym etapie postępowania strony miały zapewniony czynny udział (wyjątek stanowi sprawa nr SO.5343.2.2020, w której organ nieprawidłowo ustalił strony postępowania, o czym będzie mowa poniżej). Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Strony zawiadamiane były o wszczęciu postępowania, na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. W ww. zawiadomieniach prawidłowo pouczano o treści art. 41 k.p.a. Przy prowadzeniu postępowań z reguły prawidłowo stosowano przepisy prawa procesowego, w szczególności art. 50, 54, 67, 68, 75, 77, 79 k.p.a.¹⁶ W trakcie prowadzonych postępowań podejmowane były właściwe czynności wyjaśniające, mające na celu ustalenie stanu faktycznego. Postępowania dowodowe prowadzone były rzetelnie.

W przypadku braku możliwości załatwienia sprawy w terminie, organ sporządzał stosowne sygnalizacje. Przedmiotowe pisma zgodnie z dyspozycją art. 36 § 1 k.p.a. określały przyczyny zwłoki, wskazywały nowy termin załatwienia sprawy oraz zawierały pouczenie o prawie do wniesienia ponaglenia. Przy czym nie w każdym przypadku gdy było to wymagane organ sporządził ww. sygnalizację, co należy uznać za praktykę nieprawidłową i zostanie szerzej opisane przy omawianiu kwestii terminowości prowadzonych postępowań.

Kontrola wykazała, że w nagłówkach pism, kierowanych do stron w toku postępowania administracyjnego, stosowano prawidłowe oznaczenie organu gminy (Wójt Gminy Stara Kamienica).

Wszczęte postępowania administracyjne zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a. zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

---

¹⁵ Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1546 ze zm.).

¹⁶ Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości zostaną opisane poniżej.

Odnosząc się do kwestii wezwania nr SO.03.5343.2.2020 z 26 lutego 2020 r. o uzupełnienie braku formalnego podania, należy zauważyć, że organ nieprawidłowo uznał, iż brak uiszczenia opłaty skarbowej, stanowi brak formalny wniosku. Zauważyć należy, iż elementy obligatoryjne wniosku, których brak skutkuje koniecznością wezwania o ich uzupełnienie, określa art. 63 § 2 oraz § 3 k.p.a. Natomiast przepisy szczególne nie określają dodatkowych wymogów dla wniosku o wymeldowanie. W związku z powyższym tylko wyżej wskazane elementy stanowią braki formalne, a organ nie ma możliwości pozostawienia bez rozpoznania podania, które zawiera wszystkie wymagane prawem informacje. Dodatkowo wskazać należy, że w przypadku stwierdzenia braków fiskalnych (brak przedmiotowej opłaty skarbowej) organ obowiązany jest zastosować procedurę przewidzianą w art. 261 § 1 i § 2 k.p.a., zgodnie z którą *jeżeli strona nie wpłaciła należności tytułem opłat i kosztów postępowania, które zgodnie z przepisami powinny być uiszczone z góry, organ administracji publicznej prowadzący postępowanie wyznaczy jej termin do wniesienia tych należności. Termin ten nie może być krótszy niż siedem dni, a dłuższy niż czternaście dni.* Natomiast w myśl art. 261 § 2 k.p.a. *jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, podanie podlega zwrotowi lub czynność uzależniona od opłaty zostanie zaniechana.*

W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r., przesłanych pismem SO.DUW.5341.10.2021¹⁷ Pani Mirosława Dziubek – inspektor do spraw ewidencji ludności i dowodów osobistych wskazała, że: „omyłkowo zakwalifikowano brak opłaty skarbowej jako błąd formalny zamiast błędu fiskalnego”.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że współwłaścicielem lokalu, którego dotyczy postępowanie SO.5343.2.2020 były dwie osoby (powyższe wynika z załączonego do wniosku odpisu księgi wieczystej). Niemniej jedna z nich nie brała udziału jako strona w ww. postępowaniu. Podkreślić należy, że stroną postępowania o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie każda osoba, która posiada tytuł prawny do nieruchomości, której postępowanie dotyczy. Powyższe stanowisko potwierdza uchwała NSA z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II OPS 1/11. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 61 § 4 k.p.a. o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Jednocześnie podkreślić należy, że w myśl art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. fakt, iż strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu może stanowić przesłankę wznowienia postępowania.

W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r. stwierdzono, że: „wszczynając postępowanie nr SO.5343.2.2020 (...) omyłkowo nie zawiadomiono jednej ze stron, współwłaściciela nieruchomości (...)”.

W toku kontroli ustalono, że organ prowadząc postępowanie dowodowe w pierwszej kolejności wzywa strony na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. do złożenia zeznań. W aktach sprawy SO.5343.10.2019 znajduje się protokół przesłuchania strony z 12 grudnia 2019 r. Mając na uwadze powyższe wyjaśnić należy, że w myśl art. 86 k.p.a. jeżeli **po wyczerpaniu** środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, organ administracji publicznej dla ich wyjaśnienia może przesłuchać stronę. W związku z powyższym dowód z przesłuchania stron jest dowodem posiłkowym

---

¹⁷ Zwanych dalej wyjaśnieniami z 23 czerwca 2021 r.

(subsydiarnym)¹⁸. Przeprowadzenie tego dowodu jako jednego z pierwszych, co do zasady mija się z celem, bowiem przeprowadzenie tego dowodu ma między innymi dążyć do umożliwienia stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 81, art. 86 k.p.a.)¹⁹.

Kontrola wykazała, że w sprawie SO.5343.2.2020 kolejne pisma (tj. sygnalizacja o nowym terminie załatwienia sprawy z 3 sierpnia 2020 r., pismo z 13 sierpnia 2020 r.) jak wynika z ich rozdzielnika oraz z przesłanych kopii zwrotnych potwierdzeń odbioru, wysłano na 3 różne adresy strony, pomimo że już zawiadomienie o wszczęciu postępowania zostało doręczone stronie pod adresem wskazanym przez wnioskodawcę. W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r. poinformowano, że:

„mając na celu prawidłowe powiadamianie strony w sprawie SO.5343.2.2020 wyjaśniam, że wszystkie pisma były wysyłane jednocześnie na wszystkie adresy wskazane przez wnioskodawcę, pod którymi strona wobec której toczy się postępowanie może przebywać”.

W związku z powyższym wskazać należy, że w przypadku ustalenia adresu, pod którym strona przebywa i odbiera korespondencję, kierowanie pism pod wszystkie możliwe adresy jej pobytu jest praktyką zbłądną.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że 13 sierpnia 2020 r. wysłano kolejne zawiadomienie o wszczęciu postępowania nr SO.5343.2.2020, pomimo że strona odebrała zawiadomienie z 30 kwietnia 2020 r. Tożsama sytuacja miała miejsce w przypadku postępowania nr SO.5343.3.2020, w którym sporządzono zawiadomienie o wszczęciu postępowania 5 października 2020 r. oraz kolejne 29 stycznia 2021 r. Z wyjaśnień z 23 czerwca 2021 r. wynika, że:

„w sprawie SO.5343.2.2020 strona odebrała zawiadomienie z 30.04.2020 r. ale nie zgłosiła się do tut. Urzędu na przesłuchanie. Był to okres związany z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego. Ponownie wysłano zawiadomienie dnia 13.08.2020 r. wzywając stronę i wyznaczając stronie nowy termin na złożenie zeznań, ale na ponowny termin strona również się nie zgłosiła. W sprawie nr SO.5343.3.2020 wysłano ponownie zawiadomienie na inny adres wnioskodawcy, który uzyskano w trakcie postępowania zawiadamiając o tym fakcie również stronę. W międzyczasie strona wobec której toczyło się postępowanie zameldowała się w innym miejscu pobytu stałego”.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia wskazać należy, że nie jest konieczne aby wezwanie do złożenia zeznań było kierowane do strony wraz z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania. Co więcej, jak wskazano powyżej, zastosowanie tego środka dowodowego, jako jednego z pierwszych, nie jest zasadne. Dodatkowo skoro zawiadomienie o wszczęciu postępowania SO.5343.2.2020 zostało skutecznie doręczone, przesyłanie go do strony po raz kolejny jest niezrozumiałe. Jednocześnie zauważyć należy, że skoro organ przesłał zawiadomienie z 5 października 2020 r. nr SO.5343.3.2020 na adres wnioskodawcy wskazany we wniosku, po uzyskaniu w trakcie postępowania innego adresu, należało na ten adres kierować kolejną korespondencję w sprawie. Wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 41

¹⁸ Wyrok NSA z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt I GSK 1007/18.

¹⁹ *Vide* wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (do 2003.12.31) w Warszawie z dnia 18 listopada 1999 r., sygn. akt II SA 1345/99; wyrok WSA Wrocław z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Wr 494/18.

§ 1 oraz § 2 k.p.a. w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swojego adresu, w tym adresu elektronicznego. W razie zaniedbania obowiązku określonego w § 1 doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny. W związku z powyższym skoro ww. zawiadomienie z 5 października zostało przesłane na adres wskazany w podaniu przez wnioskodawcę, nie było potrzeby formułowania nowego zawiadomienia. Wprawdzie strona nie odebrała pisma pod tym adresem, niemniej w takim przypadku należy mieć na uwadze dyspozycję art. 44 § 4 k.p.a. zgodnie z którą doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy. Ponadto mając na uwadze ww. wyjaśnienia odnośnie uzyskania innego adresu w trakcie postępowania, wskazać należy, że z okoliczności dokonania powyższych ustaleń nie została sporządzona adnotacja, co jest niezgodne z treścią przepisu art. 72 § 1 k.p.a.²⁰

Jednocześnie z przedstawionych kserokopii akt sprawy SO.5343.2.2020 wynika, że w trakcie postępowania zmieniona została nazwa adresu lokalu, którego dotyczy postępowanie, przy czym w aktach także nie znalazła się stosowna adnotacja dotycząca tej zmiany. W piśmie z 23 czerwca 2021 wyjaśniono, że:

„uchwałą Rady Gminy Stara Kamienica z dnia 27.02.2020 nadano nazwy ulicom w miejscowości Stara Kamienica i z urzędu zmienione zostały adresy wszystkich nieruchomości zabudowanych. W dniu 19.11.2020 r. strona – wnioskodawca pismem nr RRG.6625.30.2020 została powiadomiona z urzędu o zmianie adresu. Powyższe zmiany obowiązują od 01 stycznia 2021 r. Stosowne zawiadomienie zostało już dołączone do akt sprawy nr SO.5343.2.2020. Dodatkowo wyjaśniam, że w toku prowadzonego postępowania w pismach wskazywano adres obowiązujący i przed wprowadzeniem nazw ulic.”

Mając na uwadze powyższe zauważyć należy, że również w tym przypadku w aktach sprawy zabrakło adnotacji o której mowa w art. 72 § 1 k.p.a.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono, że z akt spraw nr SO.5343.10.2019 oraz SO.5343.3.2020 nie wynika na jakiej podstawie organ ustalił, że postępowanie podlega umorzeniu. W udostępnionej dokumentacji nie znajdowała się adnotacja dotycząca dokonanych w tym zakresie ustaleń. Powyższym pismem z 23 czerwca 2021 r. poinformowano, że:

„ustalenie, że postępowanie nr SO.5343.10.2019 oraz postępowanie nr SO.5343.3.2020 podlegają umorzeniu zostało powzięte po weryfikacji danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. Akta sprawy nr SO.5343.10.2019 uzupełniono już o kserokopię zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego. Akta sprawy nr SO.5343.3.2020 uzupełniono o zaświadczenie o wymeldowaniu się strony z adresu pobytu stałego, którego dotyczyło postępowanie. Strona zamedlowała się na inny adres pobytu stałego”.

---

²⁰ Czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które miały znaczenie dla sprawy lub toku postępowania utrwała się w aktach w formie stosownej adnotacji.

W toku kontroli zauważono również, że organ nie zamieszcza na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy informacji, co do sposobu ich wysyłki, np. poprzez list polecony, list priorytetowy, czy też doręczenie elektroniczne, co stanowi uchybienie obowiązku określonego w § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej²¹.

Kontrola wykazała, że w aktach prowadzonych postępowań znajdują się metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a. Niemniej jednak nie są one sporządzane zgodnie ze wzorem metryki, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy²², a tym samym nie zawierają wszystkich wymaganych treści określonych w art. 66a § 2 k.p.a.

Dodatkowo ustalono, że organ nie zamieścił na wydanej decyzji SO.5343.2.2020 dot. wymeldowania adnotacji o opłacie skarbowej, co jest niezgodne z treścią art. 8 ust. 3 ww. ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²³. Jednocześnie na marginesie należy zauważyć, że w sprawach dot. decyzji w sprawie umorzenia postępowania, z przesłanej kserokopii dokumentacji nie wynikało, czy wnioskodawca został pouczony o możliwości złożenia wniosku o zwrot opłaty skarbowej. W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2020 r. wskazano, że:

„wnioskodawcy zostali poinformowani ustnie drogą telefoniczną o możliwości złożenia wniosków o zwrot opłaty skarbowej. Pismo informujące o możliwości ubiegania się o zwrot opłaty skarbowej zostanie niezwłocznie wysłane do wnioskodawców pocztą.”

Zauważyć należy, że powyższe nie znajduje odzwierciedlenia w aktach spraw. Wyjaśnić należy, że mając na uwadze ogólną zasadę pogłębiania zaufania oraz zasadę udzielania informacji, zasadne byłoby informowanie o powyższym wnioskodawców. Przy czym brak omawianej informacji nie ma wpływu na ocenę końcową przedmiotowego zagadnienia.

Odnosząc się do terminowości załatwiania spraw ustalono, że tylko 1 spośród 3 postępowań przeprowadzone zostały terminowo. Przy tym w toku kontroli stwierdzono, że w nw. sprawach:

<i>Nr sprawy</i>	<i>od</i>	<i>do</i>
SO.5343.2.2020	02.06.2020 r. (termin wyznaczony stronie na złożenie zeznań)	03.08.2020 r. (zawiadomienie o nowym terminie załatwienia sprawy)
	14.09.2020 r. (dzień przesłuchania świadków)	05.10.2020 r. (dzień sporządzenia zawiadomienia o zakończeniu postępowania wyjaśniającego)
	19.10.2020 r. (dzień po upływie terminu wyznaczonego na	23.02.2021 r. (dzień wydania decyzji)

²¹ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67, ze zm.).

²² Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zapłaty opłaty skarbowej z dnia 28 września 2007 r. (Dz.U. Nr 187, poz. 1330).

	zapoznanie się ze zgromadzonymi w sprawie dowodami)	
SO.5343.3.2020	09.11.2020 r. (dzień wyznaczony stronie na złożenie zeznań)	29.01.2021 r. (dzień ponownego zawiadomienia o wszczęciu postępowania);
	29.01.2021 r. (j.w.)	30.04.2021 r. (dzień wydania decyzji)

organ nie podjął w sprawie żadnych czynności procesowych zmierzających do zebrania materiału dowodowego. Z wyjaśnień z wynika, że w ww. sprawach „nie podejmowano innych czynności poza czynnościami zarejestrowanymi w aktach spraw”.

Podkreślić należy, że w myśl art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Sformułowanie "bez zbędnej zwłoki", o którym mowa w art. 35 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oznacza zakaz nieuzasadnionego przedłużania postępowania administracyjnego i powinność dążenia przez organ do niezwłocznego załatwienia sprawy²⁴.

Jednocześnie w trakcie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że w sprawie SO.5343.2.2020 organ wysłał zawiadomienie, o którym mowa w art. 36 k.p.a. już po upływie miesięcznego terminu na załatwienie sprawy oraz nie dotrzymał terminów wskazywanych w ww. sygnalizacjach. Natomiast prowadząc postępowanie SO.5343.3.2020 organ nie zrealizował obowiązku o którym mowa w art. 36 § 1 k.p.a.

<i>Nr sprawy</i>	<i>Wpływ wniosku/wszczęcie postępowania</i>	<i>Pismo z dnia (sygnalizacja)</i>	<i>Do kiedy przedłużono termin</i>	<i>Decyzja</i>
SO.5343.2.2020	21.02.2020 (przy czym należy zauważyć, że organ błędnie założył, że brak opłaty skarbowej stanowi brak formalny wniosku, jednocześnie brak możliwości ustalenia na podstawie przesłanej dokumentacji, kiedy do organu wpłynął dokument potwierdzający uiszczenie ww. opłaty 03.03.2020 r.).	30.04.2020 <u>03.08.2020</u>	31.07.2020 31.10.2020	<u>23.02.2021</u>
SO.5343.3.2020	18.09.2020			30.04.2021

²⁴ Wyrok WSA Białystok z dnia 13 listopada 2020 r., sygn. akt II SAB/Bk 122/20.

W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r. wskazano odnośnie terminowości prowadzonych postępowań, że:

„większość spraw objętych badaniem kontrolnym załatwiana była w okresie obostrzeń i reżimu sanitarnego wywołanego pandemią COVID-19, w związku z którą Urząd Gminy Stara Kamienica wprowadził ograniczenia w pracy i obsłudze interesantów w zakresie realizowanych zadań, w tym prowadzonych na podstawie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

Praca w Urzędzie Gminy Stara Kamienica odbywała się w systemie zdalnym i hybrydowym, w okrojonym składzie, co znacznie wpływało na możliwość dostępu do dokumentów, SRP i terminowe załatwianie spraw.

Ponadto pracownik obsługujący stanowisko ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych zajmował się jednocześnie od kwietnia do końca czerwca 2020 r. pracami związanymi z organizacją wyborów Prezydenta RP, koordynacją prac Gminnego Biura Spisowego w związku z zarządzonym „Narodowym Spisem Powszechnym 2021” a w związku z tym w miesiącu październiku i grudniu 2020 r. weryfikacją wykazu mieszkaniowo-adresowego gminy Stara Kamienica, obsługą stanowiska w czasie nieobecności podinspektora ds. usc na którym, w miarę możliwości na bieżąco były przyjmowane wnioski i wydawane odpisy dokumentów, co w związku z pracą na zmiany i zastępstwem związanym z dyżurami bardzo utrudniało terminowe wykonywanie innych zadań.

Dodatkowo pracownik na stanowisku ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych w związku z chorobą przebywał w miesiącu marcu 2020 r. na zwolnieniu lekarskim i ponownie w związku z chorobą w miesiącu grudniu 2020 r. przebywał w izolacji domowej zarządzanej przez SANEPID, co przełożyło się na wyniki pracy”.

Do wyjaśnień załączono Zarządzenie nr 21/2021 Wójta Gminy Stara Kamienica z 6 kwietnia 2021 r. w sprawie wstrzymania biegu terminów załatwienia spraw administracyjnych, prowadzonych w Urzędzie Gminy Stara Kamienica, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, którym wstrzymano na okres 30 dni tj. od 6 kwietnia 2021 r. do 5 maja 2021 r. bieg terminów załatwiania spraw, prowadzonych przez UG Stara Kamienica.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia zauważyć należy, że wskazane nieprawidłowości w zakresie terminowości prowadzonych postępowań uwzględniają termin o którym mowa w ww. Zarządzeniu, jak również termin obowiązywania art. 15zss ust. 1 oraz ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁵ (od 31 marca 2020 r. do 22 maja 2020 r.). Niemniej jednak pomimo tego, nie można uznać, że wskazane powyżej postępowania zostały przeprowadzone terminowo. Przy tym problemy organizacyjne jednostki nie mogą stanowić

---

²⁵ T.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 374; t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842.

uzasadnienia nieterminowego załatwiania spraw, lecz należy je traktować jako powód powstania przedmiotowej nieprawidłowości. Jako kolejną przyczynę należy wskazać utrudnienia w funkcjonowaniu Urzędu związane z ogłoszeniem stanu epidemii.

[dowód: akta kontroli str.: 39-170, 433-456, 616-621]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia przez Wójta Gminy Stara Kamienica postępowań administracyjnych, na podstawie art. 35 u.e.l. oceniono **negatywnie**. Zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie oceniono również **negatywnie**.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru Pesel oraz rejestru mieszkańców

Kontroli poddano 23 sprawy dotyczące udostępnienia danych jednostkowych z rejestru Pesel oraz rejestru mieszkańców²⁶.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że wnioski składane były na właściwych formularzach, określonych w § 1 pkt 1 Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego²⁷.

Kontrola wykazała, iż złożone wnioski nie zawierały braków formalnych. Organ udostępniał dane w zakresie w jakim wnioskodawca wykazał uprawnienia do ich uzyskania.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż w 16 poddanych kontroli sprawach wnioskodawcami były podmioty zwolnione z opłaty za udostępnienie danych, na podstawie art. 53 pkt 1 u.e.l. W pozostałych przypadkach w aktach znajdował się dowód dokonania opłaty za udostępnienie danych (31 zł), a w sprawach SO.5345.2.2021, SO.5345.3.2021, SO.5345.11.2020, SO.5345.12.2020 dodatkowo potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej za złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (17 zł).

W trakcie kontroli stwierdzono, że w nagłówkach pism stanowiących odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych widniało prawidłowe oznaczenie organu, który dane udostępnia.

Pisma stanowiące odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych zostały podpisane przez Wójta lub w jego imieniu przez pracownika legitymującego się stosownym upoważnieniem.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

W trakcie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że w odpowiedzi na wniosek nr SO.5345.5.2020 zabrakło informacji dot. serii i nr dowodu osobistego. Natomiast w 9 nw. przypadkach organ udostępnił dane ponad zakres żądania.

---

²⁶ SO.5345.1.2021, SO.5345.2.2021, SO.5345.3.2021, SO.5345.4.2021, SO.5345.5.2021, SO.5345.1.2020, SO.5345.2.2020, SO.5345.3.2020, SO.5345.4.2020, SO.5345.5.2020, SO.5345.6.2020, SO.5345.7.2020, SO.5345.8.2020, SO.5345.9.2020, SO.5345.10.2020, SO.5345.11.2020, SO.5345.12.2020, SO.5345.13.2020, SO.5345.14.2020, SO.5345.15.2020, SO.5345.16.2020, SO.5345.17.2020, SO.5345.18.2020.

²⁷ Dz.U. z 2018 r., poz. 2523 ze zm.

<i>Nr sprawy</i>	<i>Dane udostępnione ponad zakres żądania</i>
SO.5345.2.2021	nr PESEL, data zameldowania, informacja o dacie wymeldowania.
SO.5345.3.2021	nr PESEL
SO.5345.1.2020	data urodzenia, nr PESEL, informacje o braku danych dot. dat zameldowania, wymeldowania.
SO.5345.2.2020	informacje o braku danych dot. dat zameldowania, wymeldowania
SO.5345.3.2020	nr PESEL, data zameldowania, informacja o braku danych dot. dat wymeldowania, zameldowania na pobyt czasowy
SO.5345.6.2020	informacja o braku danych dot. dat zameldowania, wymeldowania
SO.5345.10.2020	data urodzenia, miejsce urodzenia, nr PESEL, imiona rodziców, informacja dot. braku danych w zakresie dat zameldowania, wymeldowania
SO.5345.11.2020	nr PESEL, informacja dot. braku danych w zakresie dat zameldowania, wymeldowania
SO.5345.14.2020	informacje dot. braku danych w zakresie dat wymeldowania, zameldowania

W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r. wskazano, że:

„w odpowiedzi na wniosek SO.5345.5.2020 omyłkowo pominięto udzielenie informacji dot. serii i numeru dowodu osobistego.

Odpowiadając na wnioski w 9 przypadkach zapytań dotyczących udostępnienia informacji o adresie stałym i czasowym osoby, przez niedopatrzenie pozostawiono zaznaczone checkboxy dotyczące dat zameldowania i wymeldowania. W pozostałych przypadkach omyłkowo uznano, że jeżeli wnioskodawca jest w posiadaniu danych takich jak PESEL, data urodzenia i inne dane osoby, której dotyczy zapytanie, to dane te mogą znajdować się w odpowiedzi na wniosek aby poprawnie identyfikować tę osobę”.

W związku z powyższym wskazać należy, że organ jest związany żądaniem wnioskodawcy i nie może samowolnie modyfikować jego zakresu. Dlatego też udzielana odpowiedź powinna być zgodna z treścią wniosku.

W trakcie trwania czynności kontrolnych ustalono, że jedynie w aktach spraw nr SO.5345.1.2020, SO.5345.2.2021, SO.5345.3.2021 znajdują się zwrotne potwierdzenia odbioru odpowiedzi na złożone wnioski, w pozostałych przypadkach brakuje potwierdzenia ich doręczenia lub stosownej adnotacji, o której mowa § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej²⁸. W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r. poinformowano, że:

²⁸ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67, ze zm.).

„wszystkie odpowiedzi na wnioski dotyczące udostępniania informacji z rejestru mieszkańców, rejestru PESEL lub RDO wysyłane są listem poleconym lub listem poleconym z zpo, wszystkie listy są rejestrowane w pocztowej książce podawczej”.

Wskazać należy, że w myśl § 60 ust. 3 ww. Instrukcji kancelaryjnej na egzemplarzu pisma przeznaczonym do włączenia do akt sprawy zamieszcza się informację co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.

Jednocześnie zauważyć należy, że wnioski dot. spraw nr SO.5345.4.2021, SO.5345.5.2020, SO.5345.14.2020, SO.5345.15.2020 wpłynęły w formie elektronicznej przez ePUAP, natomiast odpowiedzi zostały wysłane w formie papierowej pocztą. W wyjaśnieniach z 23 czerwca 2021 r. przyznano, że: „nie udzielano odpowiedzi na w/w wnioski środkami komunikacji elektronicznej”. W związku z powyższym wyjaśnić należy, iż art. 39¹ § 1 pkt 1 k.p.a. wskazuje, że jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania złoży podanie w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej, doręczenie pism następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy strona lub inny uczestnik postępowania zrezygnuje z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 39¹ § 1d k.p.a.). Przy czym z przesłanej dokumentacji nie wynika, aby powyższa rezygnacja dotyczyła omawianych spraw. Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania.

W toku kontroli ustalono, że w sprawach nr SO.5345.5.2021, SO.5345.9.2020 wezwano komorników o uzupełnienie wniosku o dodatkowe dane gdyż „znaleziono zbyt wiele osób pasujących do podanych kryteriów wyszukiwania”, a w przypadku sprawy SO.5345.8.2020 z uwagi na fakt, że „nie znaleziono osób pasujących do podanych kryteriów wyszukiwania”. W przedmiotowych pismach zabrakło wskazania podstawy prawnej. W związku z powyższym zauważyć należy, że w myśl art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa, dlatego też przedmiotowe wezwania powinny zawierać przywołanie art. 50 § 1 k.p.a. Jednocześnie analizując dane zgromadzone w rejestrze PESEL, w zakresie wynikającym z ww. wniosków, kontrolerzy ustalili, że przedmiotowe wezwania były bezpodstawne, gdyż organ mógł jednoznacznie ustalić osoby, których dotyczyły ww. wnioski. Co prawda w przypadku spraw SO.5345.5.2021, SO.5345.8.2020 wnioskodawca uzupełniając dane dotyczące ostatniego znanego miejsca zameldowania pomylił nazwę miejscowości z nazwą ulicy, a nazwę gminy z nazwą miejscowości (dlatego też ewentualne wezwanie o sprezytowanie podania mogło dotyczyć wskazanej kwestii). Dodatkowo w przypadku sprawy SO.5345.8.2020 przy wyszukiwaniu osoby należało zaznaczyć opcję „dane aktualne i historyczne”.

Odnosząc się do kwestii wniosku o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców złożonego przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach oraz udzielonej 11 grudnia 2020 r. odpowiedzi nr SO.5345.13.2020, że wskazana osoba aktualnie nie posiada zameldowania na terenie gminy, zauważyć należy, że zgodnie z dyspozycją art. 47 ust. 3a u.e.l. *organ, który otrzymał wniosek w formie, o której mowa w ust. 1, skierowany przez podmiot zobowiązany na podstawie art. 48 do korzystania z urządzeń teletransmisji danych, odmawia, w drodze postanowienia, wszczęcia postępowania.* Wyjaśnić należy, że pierwszą, obligatoryjną

czynnością przy realizacji wniosku skierowanego przez podmiot publiczny będzie weryfikacja, czy wnioskodawca posiada decyzję teletransmisyjną. W sytuacji gdy podmiot publiczny posiada ww. decyzję organ gminy zobowiązany jest do wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania. Wskazane powyżej ograniczenie w zakresie uzyskiwania w trybie wnioskowym danych z rejestru PESEL oraz rejestrów mieszkańców dotyczy również urzędów wojewódzkich, co wynika z posiadania przez wszystkich wojewodów decyzji teletransmisyjnej²⁹. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur.

W trakcie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że odpowiedzi na ww. wnioski o udostępnienie danych jednostkowych sporządzono w poniższych terminach:

<i>Na sprawy</i>	<i>Data wpływu wniosku do Urzędu</i>	<i>Data sporządzenia odpowiedzi na wniosek</i>
SO.5345.2.2021	18.02.2021	29.03.2021
SO.5345.3.2021	01.03.2021	29.03.2021
SO.5345.5.2021	08.03.2021	29.03.2021
SO.5345.2.2020	03.02.2020	25.02.2020
SO.5345.6.2020	04.05.2020	27.05.2020
SO.5345.8.2020	29.06.2020	17.07.2020
SO.5345.10.2020	21.08.2020	24.09.2020
SO.5345.11.2020	07.10.2020	30.11.2020
SO.5345.12.2020	08.10.2020	12.01.2021
SO.5345.13.2020	12.10.2020	11.12.2020
SO.5345.14.2020	20.10.2020	29.12.2020
SO.5345.15.2020	26.11.2020	29.12.2020
SO.5345.16.2020	30.11.2020	29.12.2020
SO.5345.17.2020	10.12.2020	29.12.2020

Z wyjaśnień z 23 czerwca 2021 r. wynika, że:

„niedotrzymanie terminów odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych miało miejsce ze względów trudności organizacyjnych związanych z wprowadzonym systemem pracy wywołanym pandemią Covid-19”.

W wymienionym piśmie wskazano także, że ww. kwestii dotyczą również cytowane uprzednio wyjaśnienia dotyczące terminowości prowadzonych postępowań meldunkowych. W związku z powyższym mając na uwadze dyspozycję art. 35 § 1 i § 2 k.p.a. wskazać należy, że udostępnienie danych powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki. Przyczyną powstania przedmiotowej nieprawidłowości były problemy organizacyjne Urzędu oraz utrudnienia w funkcjonowaniu Urzędu związane z ogłoszonym stanem epidemii.

Jednocześnie ustalono, że wszystkie odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL³⁰ nie zawierają przywołania podstawy prawnej. W związku

²⁹ Pismo skierowane do z 18 grudnia 2018 r., nr SOC-OP.621.4.46.2018.ETD.

³⁰ SO.03.5345.2.2021, SO.03.5345.3.2021, SO.03.5345.1.2020, SO.03.5345.2.2020, SO.03.5345.3.2020, SO.03.5345.6.2020, SO.03.5345.7.2020, SO.03.5345.8.2020, SO.03.5345.9.2020, SO.03.5345.10.2020,

z powyższym przypomnieć należy, że w myśl art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa. Jednocześnie, mając na uwadze, że projekt przedmiotowych pism generowany jest w systemie teleinformatycznym, zaznaczyć należy, że obowiązek sporządzenia prawidłowej dokumentacji spoczywa na organie.

[dowód: akta kontroli str.: 171-456]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców oceniono **negatywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Stara Kamienica zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oceniono negatywnie.

W związku z powyższym, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH:

1. Weryfikować dołączone do wniosku fotografie pod względem aktualności wizerunku wnioskodawcy, zgodnie z art. 29 u.d.o. i § 6 r.w.d.o.
2. Odnotowywać w formie adnotacji sposób weryfikacji tożsamości wnioskodawców i osób ubiegających się o wydanie dowodu osobistego.
3. W sporządzanych pismach przywoływać aktualny publikator ustaw.
4. Przestrzegać § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

W ZAKRESIE EWIDENCJI LUDNOŚCI:

1. W trybie art. 64 § 2 k.p.a. wzywać do uzupełnienia jedynie braków formalnych podania.
2. Prawidłowo ustalać strony postępowania.
3. Przestrzegać dyspozycji art. 86 k.p.a.
4. W przypadku ustalenia adresu, pod którym strona przebywa i odbiera korespondencję, wysyłać pisma kierowane do niej wyłącznie na ww. adres.
5. W sytuacji, gdy strona odebrała zawiadomienie o wszczęciu postępowania, nie ponawiać ww. zawiadomienia.
6. Czynności organu, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.
7. Na pismach zamieszczać informację co do sposobu wysyłki, potwierdzenia dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia.

8. Metryki spraw sporządzać zgodnie z obowiązującym wzorem.
9. Na wydawanych decyzjach zamieszczać stosowną adnotację dotyczącą opłaty skarbowej.
10. Sprawy załatwiać terminowo, w przypadku braku możliwości, w każdym przypadku stosować sygnalizację, o której mowa w art. 36 § 1 k.p.a. Przestrzegać zasady szybkości postępowania.
11. Udostępniać dane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy.
12. Odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych, które wpłynęły w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu, doręczać zgodnie z zasadami określonymi w art. 39¹ k.p.a.
13. Czynności wyjaśniające podejmować prawidłowo i tylko w sytuacji, gdy jest to konieczne.
14. W sytuacji, gdy o udostępnienie danych jednostkowych wnioskuje podmiot publiczny, który posiada decyzję teletransmisyjną, wydawać postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.
15. Udostępniać dane jednostkowe z rejestrów bez zbędnej zwłoki.
16. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru PESEL wskazywać podstawę prawną działania organu.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie **w terminie do 30 września 2021 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Jarosław Obremski